

Széplaki Erzsébet

Nyelvtan és helyesírás munkatankönyv – sorozat

Kiknek készült a sorozat?

A sorozat az általános iskolák 5–8. évfolyamos tanulói, a hatosztályos gimnázium első két évfolyamán, a nyolcosztályos gimnázium első négy évfolyamán tanuló diákok és az őket tanító pedagógusok számára készült.

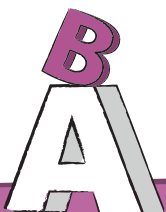
Az indukciós szövegek igazodnak az alfagenerációs gyerekek érdeklődési köréhez, az utasítások, a szabályok világosak, közérthetőek, szem előtt tartva, hogy nem minden tanuló készül nyelvésznek.

Mi a sorozat koncepciója?

A munkatankönyvek megfelelnek a 2020 szeptemberében felmenő rendszerben bevezetésre kerülő NAT-nak és az új kerettantervnek.

A munkatankönyv legfontosabb jellemzői:

- Elmélet és gyakorlat együtt, egy helyen található.
- Az év eleji ismétlésben csak azok az ismeretek kerülnek átismétlésre, amelyekre az adott évfolyamon szükség van a továbbhaladáshoz.
- Minden tanévben lehetőség van a korábban tanult ismeretek felidézésére, folyamatos gyakorlására, az anyanyelvi képességek intenzív fejlesztésére.
- Az indukciós szövegek főleg köznyelvi szövegek, gyerekközeli témájúak.
- Az utasítások könnyen érthetőek, világosak.
- A szabályok a *Jegyezd meg!*-et jelölő ikon után találhatóak, a ikon után, a *Jó, ha tudod!* részben olvashatók a kiegészítő tudnivalók.
- A munkatankönyvek a kerettantervi kulcsfogalmakra épülnek.
- Vannak olyan feladatok, amelyeket páros vagy csoportmunkában, kooperatív technikákkal érdemes megoldani, ezeket is ikonok jelzik.
- A feladatok között megtalálhatók a kommunikációs, a szövegértő és szövegalkotó képesség fejlesztését szolgálók is. Az új kerettanterv külön tanórákat biztosít ezen képességek fejlesztésére a nyelvtanórákon.
- Az *Alkossunk szöveget!* fejezetben a kerettantervben előírt műfajok alkotásának algoritmusát is elsajátíthatják a tanulók.
- A munkatankönyvben rövid szövegek találhatóak a helyesírási képesség hatékony fejlesztésére másolással vagy tollbamondással.
- A munkatankönyv nemcsak költséghatékonyság miatt fekete-fehér kiadású, hanem abból a megfontolásból is, hogy a pedagógusok a rajzok kiszínezését értékelésre, jutalmazásra is felhasználhassák.

Lehet-e differenciálni a munkatankönyv segítségével?

A feladatok nagy része alkalmas a differenciálásra. A gyenge képességű tanulók feladatai jelzés nélküliek, a közepes nehézségi feladatok sorszámát elöl négyzet látható, a nehezek elé kör került. Alkalom nyílik az öndifferenciálásra is, amikor a tanuló maga választhatja ki, milyen szintű feladatot akar megoldani.

Vannak-e a munkatankönyvekben szövegértő és szövegalkotó képességet fejlesztő gyakorlatok?

A feladatok között megtalálhatók a szövegértő és szövegalkotó képesség fejlesztését szolgáló feladatok. Ezeket a területeket csak úgy lehet intenzíven fejleszteni, ha minden nyelvtanórába beépítjük a helyesejtési gyakorlatokhoz hasonlóan.

A magyarázó-értelmező szövegek feldolgozási algoritmusát először az 5. évfolyamon, frontális osztálymunkában sajátíthatják el a tanulók *A jelek világa* című szövegen keresztül, majd több rövid szövegen páros munkában és egyénileg gyakorolhatják azt. Ezzel az alapvető tanulási technikákkal is megismerkednek.

A 6. évfolyamtól a feleletterv készítését is elsajátítják, sőt a 8. évfolyamon a jegyzetkészítés rejtelmeibe is betekintést nyernek a diákok, amely nagy segítséget nyújt nekik a középiskolai tanulmányaik során.

Az *Alkossunk szöveget!* fejezetben az elbeszélés, a leírás, a jellemzés, az érvelő fogalmazás, az ünnepi beszéd alkotásának algoritmusát is megismerik a tanulók az évek során. Mintát kapnak a hagyományos és az elektronikus levél tanulmányozásához és megalkotásához.

A *kommunikáció* fejezetben nemcsak szóbeli szövegek alkotására nyílik lehetőség, hanem illembéli kérdések megbeszélésére is. Az évek folyamán szó esik a testbeszédéről, a tömeg-, a digitális és a közéleti kommunikációról, a reklámról, a hirdetésről.

Hogyan készíti fel a tanulókat a sorozat a középiskolai felvételire?

Az egyik lehetőség a folyamatos gyakorlás biztosítása, a már tanult ismeretek felidézése és alkalmazása.

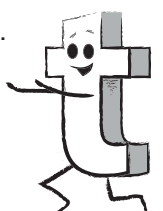
A 6. évfolyamtól összefoglaló táblázatok is a tanulók rendelkezésére állnak. A 8. évfolyamon a *Táblázatok, gondolattérképek* fejezet tartalmaz minden felső tagozaton tanult anyanyelvi ismeretet.

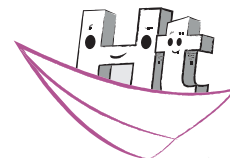
A 8. évfolyamon a *Készüljünk a felvételire, a középiskolára!* fejezet olyan típusfeladatokat tartalmaz, amelyek a korábbi években szerepeltek a felvételin. Ezek a feladatok nem csak a felvételiző tanulóknak hasznosak. Mindenkinek alkalma nyílik átismételni, gyakorolni és alkalmazni az 5–8. évfolyamon tanultakat.

A Műszaki Könyvkiadó jelentette meg a *Középiskolás akarok lenni – Magyar nyelv és irodalom felvételi feladatsorok* című kiadványomat, amelyet szintén jól lehet használni a felvételi előkészítő órákon.

Hogyan juthatok hozzá a munkatankönyvekhez és a felmérőlapokhoz PDF-formátumban?

- A munkatankönyvek és a felmérőlapok csak nyomtatott formátumban vásárolhatók meg.

Készültek-e tanmenetek a sorozathoz? Hol juthatok hozzá?

A munkatankönyvekhez többféle tanmenet is készült Word-formátumban.

Az 5. évfolyamra heti 2 és heti 3 órás. Ez utóbbiban a 3. óra a szövegértő képesség intenzív fejlesztését szolgálja a Műszaki Könyvkiadó gondozásában megjelent *Szövegértést fejlesztő gyakorlatok* taneszköz felhasználásával.

A 6. évfolyamra heti 2 órás, a 7. és a 8. évfolyamra heti 1, másfél és 2 órás tanmeneteket készítettem, amelyek letölthetők a Műszaki Könyvkiadó weboldaláról az alábbi link segítségével: <https://www.mkkonyvkiado.hu/letoltesek/kozismeret/magyar-nyelvi/>.

Készültek-e felmérések a munkatankönyvhöz?

A munkatankönyvhöz felmérések is készültek: tanév eleji, félévi és évvégi, valamint témazáró felmérések is *A magyar helyesírás témakörhöz*. Ezeket a felméréseket a Műszaki Könyvkiadó *Nyelvtan és helyesírás felmérőlapok* címmel jelentette meg, amely 20%-os kedvezménnyel rendelhető meg a webáruházon keresztül: www.konyvbagoly.hu.

A felmérések az anyanyelvi ismeret és a helyesírási képesség mérése mellett alkalmasak a szövegértő képesség mérésére is.

A tollbamondások javasolt szövege a *Tanári kézikönyvben* található meg, ahogyan a felmérések megoldása is – értékelési javaslattal együtt. A *Tanári kézikönyv* letölthető a Műszaki Könyvkiadó weboldaláról az alábbi link segítségével:

<https://www.mkkonyvkiado.hu/letoltesek/kozismeret/magyar-nyelvi/>.

Van-e kézikönyv a munkatankönyvekhez? Hogyan juthatok hozzá?

A munkatankönyvekhez *Tanári kézikönyv* is készült. Ebben nemcsak a tankönyvi feladatok megoldása található meg, hanem megjegyzések és módszertani javaslatok is tartoznak azokhoz. A *Tanári kézikönyvben* szövegfeldolgozás és tanítási algoritmusok is olvashatók a tananyaghoz kapcsolódóan. A kézikönyvek a következő linkről tölthetők le:

<https://www.mkkonyvkiado.hu/letoltesek/kozismeret/magyar-nyelvi/>.

MK-2470
Széplaki Erzsébet
Nyelvtan és helyesírás munkatankönyv 5.
A4, 128 oldal

MK-2470/F
Nyelvtan és helyesírás felmérőlapok 5.
A4, 12 oldal

MK-2473
Széplaki Erzsébet
Nyelvtan és helyesírás munkatankönyv 6.
A4, 160 oldal

MK-2473/F
Nyelvtan és helyesírás felmérőlapok 6.
A4, 12 oldal

MK-2476
Széplaki Erzsébet
Nyelvtan és helyesírás munkatankönyv 7.
A4, 160 oldal

MK-2476/F
Nyelvtan és helyesírás felmérőlapok 7.
A4, 12 oldal

MK-2479
Széplaki Erzsébet
Nyelvtan és helyesírás munkatankönyv 8.
A4, 128 oldal

MK-2479/F
Nyelvtan és helyesírás felmérőlapok 8.
A4, 12 oldal